

Asia: Lausuntopyyntö Patakorven tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta, Ylöjärvi (PIRELY/3404/2024) (PIRELY/3404/2024)

Pirkanmaan ELY-keskus
kirjaamo.pirkanmaa@ely-keskus.fi

Lausunto

1 Johdanto

Eurowind Energy Oy suunnittelee 14 voimalan (VE2: 10 voimalaa) Patakorven tuulivoimatuotantoalueen rakentamista Ylöjärven kaupunkiin, osin Ruoveden kunnan rajalle. Hankealueen pinta-ala on n. 1194 ha ja suunniteltujen voimaloiden korkeus on 280 m. Sähkönsiirron osalta tarkastellaan kahta reittiä ilmajohtona Kangasala-Mänttä voimalinjaan.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Lähimmät Natura-alueet ovat Temppelinharju (2,7 km) ja Helvetinjärven kansallispuisto (2,8 km FINIBA ja Natura2000), Seitsemisen sijaitsee 15,2 km etäisyydellä. On hyvä huomioida, että metsäpeuran levinneisyysalueella Natura-alueiden suojeluperusteisiin on tulossa tarkennuksia metsäpeuran osalta (Uusi päivitetty aineisto on odottamassa käsittelyä Lajitieto.fi tietokannassa: Julkaisematon Natura2000 alueiden päivitys – metsäpeura, (Lajitieto.fi)). Helvetinjärven kansallispuisto ja Seitsemisen kuuluvat tähän päivitykseen.

Hankealueelle on tehty vuoden 2024 aikana metsäkanalintujen soidinpaikkaselvitys, arvokkaiden elinympäristöjen kartoituslaskenta, muutontarkkailut, pesimälinnuston pistelaskenta voimalapaikoilla ja lumijälkilaskenta.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin selostuksessa tehtävien tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen. Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Pistelaskennan osalta Luke näkee, että tällaisella rajatulla alueella, jolta tarvitaan kattavaa tietoa linnustosta, luonnollinen vaihtoehto olisi koko alueen kattava kartoituslaskenta. Tämän menetelmän tavoitteena on kartoittaa alueen kaikki linnut.

Hankealueelta on tehty havaintoja saukosta ja amerikanmajavasta. Hankkeessa on syytä tehdä perusteellinen saukkoselvitys ja mikäli saukon käyttämien vesistöjen yli kohdistuu rakentamista, tulee saukko huomioida sillan tai rummun rakenteissa ja rakentamisen ei tule kohdistua saukon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen läheisyyteen.

Lumijälkilaskentojen osalta Luke huomauttaa, että ympäristövaikutusten arviointia varten lajistoa selvittäessä tulisi huomioida kaikki jäljet ei vain riistakolmiolaskennan mukaiset linjan ylittävät jäljet. Riistakolmioiden tarkoituksena on tuottaa vertailukelpoista tietoa metsiemme riistatilanteesta. Hankealueella sen sijaan pyritään selvittämään koko alueen lajisto, joihin vaikutuksia voi kohdistua.

Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytsaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden.

Hankkeen vaikutuksia arvioidessa on tärkeää huomioida, että yhtenäiset häiriöttömät luontoalueet ovat tärkeitä ihmistoimintaa karttaville lajeille kuten metsäpeura ja suurpedot. Luke huomauttaa myös, että Natura2000 alueiden läheisyyteen sijoittuvassa tuulivoimarakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute.

Luke huomauttaa, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille (esim. suurpedot, metsäpeura) ja lajin esiintymisalueille suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita.

3 Lausunnon tiivistelmä

On tärkeää huomioida läheiset Natura-alueet riistalajien elinympäristönä ja sitä myötä tulee kiinnittää huomiota riittäviin suojaetäisyyksiin (metsäpeuran osalta n. 5 km). Selostusvaiheessa tulee kiinnittää huomiota muiden tuulivoimasuunnitelmien yhteisvaikutuksiin laajemmassa mittakaavassa. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Luke huomauttaa myös, että osalla lajeista mahdollinen vaikutusalue (yhteisvaikutukset) saattaa olla hyvin laaja. Tilanne on tällainen, kun samoille reviireille ja lajin esiintymisalueille (esim. suurpedot ja metsäpeura) suunnitellaan useita tuulivoimahankkeita. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin.

Sirpa Thessler

Johtaja, Luonnonvarat

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 17.12.2024 klo 23:59:33.

Lausunnon valmistelija(t):
Saara Kattainen

Liitteet:

Tiedoksi: